PEDAGOGIKA SPOŁECZNA
Rok XXIV 2025
Nr 4 (98)
Społeczno-wychowawcze przestrzenie szkoły
Socio-Educational Spaces of Schools

Mariusz Palichleb
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego
ORCID 0009-0003-4324-8014
DOI 10.35464/1642-672X.PS.2025.4.07

Edukacja medialna w polskiej szkole – między teorią a koniecznością edukacyjną

Media Education in Polish Schools – between Theory and Educational Necessity

STRESZCZENIE: Dynamiczny rozwój kultury cyfrowej stawia przed szkołą nowe wyzwania wychowawcze i dydaktyczne związane z koniecznością kształtowania kompetencji medialnych oraz odpowiedzialnych postaw uczniów wobec informacji. Celem artykułu jest analiza roli i miejsca edukacji medialnej w polskim systemie oświaty, między jej teoretycznymi założeniami a realną potrzebą wdrożenia w praktyce szkolnej. Zastosowano metodę analizy literatury pedagogicznej i postulatów polskich instytucji odnośnie do zasadności wprowadzenia edukacji medialnej. W części teoretycznej omówiono definicje i cele edukacji medialnej oraz jej interdyscyplinarny charakter. Następnie przedstawiono aktualny stan edukacji medialnej w Polsce, podkreślając jej fragmentaryczną obecność w podstawie programowej różnych przedmiotów, a także kluczowe problemy, takie jak dezinformacja, nadmiar treści cyfrowych czy ryzyko uzależnień. Założono, że edukacja medialna nie może ograniczać się jedynie do wymiaru technicznego, lecz powinna stać się integralnym elementem wychowania i kształcenia, wspierając rozwój krytycznego myślenia, umiejętności selekcji informacji oraz świadomego uczestnictwa w kulturze cyfrowej, a także stanowić trwały komponent współczesnej polityki edukacyjnej.

SŁOWA KLUCZOWE: szkoła, edukacja medialna, kompetencje cyfrowe, podstawa programowa.

Wprowadzenie

Rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz powszechność mediów cyfrowych w życiu codziennym sprawiają, że współczesna szkoła staje

wobec nowych wyzwań wychowawczych i edukacyjnych. Kultura cyfrowa, charakteryzująca się szybkim przepływem informacji, dominacją obrazu nad słowem oraz łatwością dostępu do globalnych treści, w istotny sposób zmienia sposób funkcjonowania młodego pokolenia w społeczeństwie. Z jednej strony otwiera szerokie możliwości rozwoju, uczenia się i uczestnictwa w życiu publicznym, z drugiej zaś – niesie ze sobą poważne zagrożenia, takie jak dezinformacja, powierzchowny odbiór treści, uzależnienia cyfrowe czy osłabienie więzi międzyludzkich.

W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera edukacja medialna, której zadaniem jest nie tylko przekazywanie umiejętności technicznych w zakresie korzystania z mediów, lecz przede wszystkim kształtowanie kompetencji krytycznych, aksjologicznych i społecznych. Jej celem jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego uczestnictwa w kulturze cyfrowej, zdolności do selekcji informacji, odróżniania prawdy od fałszu oraz podejmowania świadomych decyzji w świecie nadmiaru treści.

Celem artykułu jest analiza roli i miejsca edukacji medialnej w polskiej szkole w perspektywie teoretycznych założeń oraz realnych wyzwań praktyki edukacyjnej. Artykuł ma charakter teoretyczno-analityczny, gdyż opiera się na literaturze pedagogicznej i postulatach polskich instytucji odnoszących się do zasadności wprowadzenia edukacji medialnej do polskiej oświaty. W kolejnych częściach zostaną omówione: definicje i cele edukacji medialnej, pojęcie kompetencji medialnych młodego pokolenia, obecny stan edukacji medialnej w polskiej podstawie programowej oraz potrzeba systemowego ujęcia tego zagadnienia jako integralnego i trwałego elementu polityki edukacyjnej.

Definicje i cele edukacji medialnej w szkole

Edukacja medialna jest niezbędnym elementem przygotowania człowieka do życia w społeczeństwie informacyjnym [Shcherbakova, Nikiforchuk, 2022]. Współczesny odbiorca w znacznym stopniu poznaje rzeczywistość poprzez media, a zdolność krytycznego interpretowania przekazów oraz przekształcania ich w użyteczną wiedzę decyduje o jakości rozumienia świata [Morbitzer, 2016, s. 25]. Dynamiczny i nieprzerwany rozwój mediów elektronicznych, z których intensywnie korzystają dzieci i młodzież, uzasadnia konieczność systematycznego wprowadzania edukacji medialnej zarówno w środowisku rodzinnym, jak i w procesie dydaktyczno-wychowawczym realizowanym w szkole. Młodzi użytkownicy mediów, nieposiadający jeszcze wystarczających kompetencji, są w znacznym stopniu zależni od wsparcia dorosłych. To właśnie na rodzicach i nauczycielach spoczywa odpowiedzialność za wykształcenie w nich

umiejętności krytycznego korzystania z mediów oraz strategii świadomego uczestnictwa w kulturze cyfrowej [Nowicka, 2022].

Agnieszka Ogonowska [2013] podaje, że edukacja medialna to interdyscyplinarna dziedzina wiedzy, obejmująca zarówno wymiar teoretyczny, jak i praktyczny. Teoria dostarcza podstaw dla rozwiązań dydaktycznych i psychoedukacyjnych, natomiast praktyka życia codziennego oraz wyzwania wynikające z dynamicznego rozwoju mediów stają się impulsem do prowadzenia badań i opracowywania coraz bardziej nowoczesnych modeli oraz strategii kształcenia. Jedna z klasycznych definicji edukacji medialnej, sformułowana w 1989 roku, określa ją jako proces ukierunkowany na rozwój pełnego i krytycznego rozumienia mass mediów, stosowanych przez nie technik oraz ich oddziaływania na jednostkę i społeczeństwo [Ogonowska, 2013].

Według Ogonowskiej [2013] edukacja medialna ma na celu podnoszenie świadomości odbiorców w zakresie funkcjonowania mediów, sposobów konstruowania przez nie znaczeń i obrazów rzeczywistości, a także zasad ich organizacji. Istotnym elementem tego procesu jest również wyposażenie uczących się w kompetencje pozwalające nie tylko analizować przekazy medialne, lecz także samodzielnie tworzyć własne produkty medialne. Wacław Strykowski [1995, s. 28] wskazuje, że zasadniczym celem edukacji medialnej jest przygotowanie odbiorców do świadomego korzystania z mediów oraz posługiwania się nimi jako narzędziami intelektualnymi współczesnego człowieka. Natomiast w ujęciu Stanisława Dylaka [2004] istotą edukacji medialnej jest kształtowanie kompetencji w zakresie analizy, oceny, wartościowania i tworzenia komunikatów medialnych. Autor podkreśla przy tym, że edukacja medialna nie ogranicza się wyłącznie do rozwijania umiejętności technicznych, lecz przede wszystkim odnosi się do wymiaru aksjologicznego i praktycznego działania człowieka.

Zrozumienie natury i oddziaływania mediów oraz racjonalne i efektywne ich wykorzystanie w sytuacjach dydaktycznych i wychowawczych wiąże się z koniecznością uświadamiania młodemu człowiekowi tego, co w życiu jest obiektywnie ważne i właściwe. Ogólnie ujmowany cel edukacji medialnej, czyli przygotowanie do życia w świecie mediów, oznacza zarazem przygotowanie do funkcjonowania w społeczeństwie, które nabyło nowe umiejętności wpływania na rzeczywistość. Edukacja medialna nosi zatem znamiona procesu socjalizacji w społeczności mediów, co sprawia, że niezbędnym jej elementem pozostaje wychowanie do wartości [Matusiak, 2021].

Bogusław Siemieniecki [2008] wskazuje, że w obrębie edukacji medialnej można wyróżnić kilka podstawowych obszarów. Pierwszym z nich jest kognitywistyczna teoria komunikacji medialnej, obejmująca zagadnienia związane

z odbiorem komunikatów medialnych przez ludzki mózg, w tym oddziaływanie technologii na percepcję rzeczywistości. Kolejnym jest teoria i praktyka kultury masowej, poświęcona problematyce tworzenia i funkcjonowania kultury masowej, jak również technologia informacyjna, zajmująca się narzędziowymi aspektami zbierania, przetwarzania i prezentowania informacji. Oprócz tego Siemieniecki wymienia metodykę kształcenia medialnego, dotyczącą przygotowania nauczyciela do świadomego i efektywnego stosowania mediów w procesie dydaktycznym. Należy jednak zauważyć, że wyróżnione obszary edukacji medialnej nie odnoszą się wprost do kwestii aksjologicznych, a opierają się głównie na aspekcie teoretycznym. W praktyce oznacza to, iż zarówno profesjonalni edukatorzy medialni, jak i osoby przekazujące wiedzę młodym ludziom w sposób nieformalny często pomijają wymiar wartości w edukacji medialnej. Zagadnienia te bywają wyłączane z kręgu istotnych tematów, ponieważ nie wydają się bezpośrednio powiązane z bezpieczeństwem w świecie mediów, nauką programowania czy budowaniem wizerunku w sieci. Takie podejście należy jednak uznać za błędne, gdyż świat wartości stanowi czynnik racjonalizujący każde z wymienionych działań o charakterze medialnym [Matusiak, 2021].

Len Masterman [2001], brytyjski pedagog i badacz mediów, wskazuje szereg przyczyn, które uzasadniają konieczność systematycznego kształcenia w zakresie mediów, biorąc pod uwagę także kwestie aksjologiczne. Współczesne społeczeństwa charakteryzują się bowiem wysokim poziomem konsumpcji treści medialnych oraz silnym nasyceniem życia codziennego mediami. Ponadto media pełnią istotną funkcję ideologiczną, wywierając wpływ na kształtowanie opinii społecznej i rozwój przemysłu kulturowego, zmieniają społeczeństwo. Rośnie także znaczenie mediów w procesach zarządzania informacją, jej tworzeniu oraz dystrybucji. Kolejną przesłanką jest coraz silniejsze przenikanie mediów w codzienne życie i doświadczenie człowieka, a także wzrost znaczenia komunikacji wizualnej we wszystkich dziedzinach życia. Istotnym powodem jest również potrzeba przygotowania jednostek do sprostania wyzwaniom przyszłości, co sprawia, że edukacja medialna nabiera wymiaru strategicznego. Ostatecznie podkreśla się także rosnące naciski o charakterze narodowym i międzynarodowym, związane z procesem uprzemysłowienia informacji, które w sposób istotny intensyfikują potrzebę rozwijania kompetencji medialnych [Ławniczak, 2005].

Fundamentem całożyciowej edukacji medialnej pozostają oddziaływania podejmowane w środowisku rodzinnym, jednak szkoła pełni w tym procesie rolę komplementarną i systematyzującą. To właśnie w instytucjach edukacyjnych możliwe jest planowe i powszechne rozwijanie kompetencji medialnych,

obejmujące wszystkich uczniów niezależnie od warunków rodzinnych. Z tego względu treść i forma przekazów medialnych powinny być nie tylko przedmiotem refleksji w domu, lecz także integralnym elementem szkolnych programów wychowania i kształcenia [Cęcelek, Gogolewska-Tośka, 2022]. Ogonowska [2013] akcentuje konieczność opracowania kompleksowej polityki edukacyjnej w tym obszarze, obejmującej różne etapy kształcenia i wspierającej zarówno nauczycieli, jak i rodziców w procesie alfabetyzacji medialnej. Jej zdaniem edukacja medialna powinna mieć charakter spiralny – treści związane z mediami winny powracać na kolejnych etapach edukacyjnych, dostosowane do poziomu rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego ucznia.

Kompetencje medialne a edukacja medialna

Pojęcie kompetencji medialnych oznacza zespół umiejętności umożliwiających korzystanie z mediów w sposób świadomy i odpowiedzialny. Strykowski [2004] definiuje kompetencje medialne jako harmonijną wiedzę, rozumienie, wartościowanie i sprawne posługiwanie się mediami, będącymi komunikatami przekazu oraz środkami ich rejestrowania i transmisji za pomocą narzędzi i urządzeń technicznych. Zakres tych kompetencji jest zróżnicowany ze względu na bogactwo świata mediów, co uzasadnia próby ich porządkowania w klasy i podgrupy. Walery Pisarek [2001] podkreśla, że kompetentny użytkownik mediów powinien potrafić dokonać optymalnego wyboru medium odpowiadającego jego potrzebom i zainteresowaniom, umieć dotrzeć do niego, a następnie selekcjonować i wykorzystywać jego treści zgodnie z własnymi celami.

Edukacja medialna w kontekście rozwoju kompetencji medialnych młodego pokolenia pozostaje wspólnym zadaniem dwóch kluczowych środowisk wychowawczych: rodziny i szkoły. Ich współdziałanie jest warunkiem skutecznego kształtowania kompetencji medialnych oraz wprowadzania młodego człowieka w świat mediów w sposób świadomy i odpowiedzialny [Strykowski, 2004; Siemieniecki, 2008]. Realizacja edukacji medialnej powinna być wspierana również przez same media. Kompetencje informatyczne, cyfrowe i medialne kształtowane są bowiem nie tylko w ramach edukacji formalnej, lecz również poprzez kontakt jednostki z różnymi przekazami medialnymi. Należy jednak podkreślić, że obecna rola mediów w tym procesie pozostaje niewystarczająca. Z tego względu działania mające na celu intensyfikację realizacji celów edukacji medialnej, rozumianych jako nabywanie wiedzy, umiejętności i postaw składających się na kompetencje medialne, powinny być podejmowane od najwcześniejszych lat życia dziecka, a następnie kontynuowane w kolejnych

etapach rozwoju jednostki. Edukacja medialna powinna być traktowana jako proces całożyciowy, obejmujący zarówno edukację formalną, jak i oddziaływania społeczne oraz kulturowe [Matusiak, 2019].

Kompetencje medialne w literaturze ujmowane są najczęściej w dwóch kontekstach: edukacji medialnej oraz zagrożeń związanych z użytkowaniem mediów. Postulat edukacji medialnej dotyczy włączenia problematyki mediów do programu szkolnego, a nawet stworzenia odrębnego przedmiotu poświęconego tej dziedzinie. Dyskusja nad takim rozwiązaniem trwa w Polsce od lat 90. XX wieku i choć podkreśla się jego zasadność, to nadal ta kwestia nie została rozwiązana i wciąż istnieją wątpliwości co do formy instytucjonalnego wdrożenia [Drąg, 2014]. Tematyka kompetencji medialnych uczniów była również wielokrotnie podejmowana w literaturze, zarówno w kontekście diagnozy i rozwoju tych kompetencji, jak i kształtowania umiejętności medialnych nauczycieli, rozwiązań instytucjonalnych w zakresie edukacji medialnej w szkołach oraz możliwych zmian systemowych. Nadal brakuje całościowych i konsekwentnych rozwiązań dotyczących wprowadzenia do szkół systemowej edukacji medialnej oraz przygotowania nauczycieli do rozwijania kompetencji medialnych u uczniów [Adamski, Gosek, Przywara, 2024].

Stan edukacji medialnej w polskiej podstawie programowej

Edukacja medialna w Polsce nie jest wpisana w podstawę programową jako odrębny przedmiot czy moduł [Łuc, 2018, s. 183–184]. Oznacza to, że żadne obszary związane z tego rodzaju edukacją nie znalazły dotąd spójnego i systemowego odzwierciedlenia w polskim systemie edukacji, co podkreśla pilną potrzebę nadania edukacji medialnej charakteru integralnego i trwałego elementu polityki oświatowej [Matusiak, 2021].

W Polsce w ramach reformy systemu oświaty z 1998 roku, po licznych dyskusjach dotyczących nazewnictwa tej dziedziny kształcenia (m.in. proponowano określenia takie jak edukacja audiowizualna, kultura informacyjna czy technologie informacyjne), do podstaw programowych wprowadzono ścieżkę edukacyjną pod nazwą Edukacja czytelnicza i medialna. Rozwiązanie to jednak szybko wycofano. Obowiązująca obecnie podstawa programowa kształcenia ogólnego uwzględnia zagadnienia związane z edukacją medialną jedynie w sposób rozproszony, przypisując je głównie do obszaru kompetencji cyfrowych, takich jak umiejętność posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, wyszukiwania oraz krytycznego wykorzystania informacji. Pomimo tak marginalnego potraktowania problematyki edukacji medialnej potrzeba systemowego kształcenia w tym zakresie pozostaje bezdyskusyjna, gdyż

poziom kompetencji medialnych, zarówno wśród młodzieży, jak i dorosłych, wciąż okazuje się niewystarczający [Bereźnicka, 2022].

W związku z brakiem konkretnego ukierunkowania polskiego szkolnictwa na edukację medialną Rzecznik Praw Dziecka w kwietniu 2025 r. zaapelował do Ministerstwa Edukacji Narodowej o opracowanie systemowej polityki edukacji medialnej, wskazując na potrzebę kształtowania kompetencji młodych ludzi w obliczu wyzwań cyfryzacji, dezinformacji i wpływu sztucznej inteligencji. W odpowiedzi resort podkreślił, że edukacja medialna jest już integralnym elementem kształcenia ogólnego i realizowana jest fragmentarycznie w ramach przedmiotów takich jak język polski, informatyka, język obcy, plastyka czy muzyka. MEN zapowiedziało wówczas wprowadzenie od września 2025 roku nowego przedmiotu Edukacja obywatelska, a od 2026 roku modułu edukacji medialnej w nowej podstawie programowej. Działania te są powiązane z rządową Polityką Cyfrowej Transformacji Edukacji, zakładającą także szerokie szkolenia nauczycieli w zakresie kompetencji cyfrowych [Rzecznik Praw Dziecka, 2025, www.brpd.gov.p].

Od roku szkolnego 2026/2027 w podstawie programowej polskich szkół pojawi się obowiązkowy moduł edukacji medialnej, głównie w ramach języka polskiego. Reforma ma przygotować uczniów do krytycznej analizy treści medialnych, rozpoznawania wiarygodnych źródeł informacji, odróżniania faktów od opinii oraz rozumienia wpływu mediów na życie społeczne. Moduł obejmie starsze klasy szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowe, a nauczyciele otrzymają materiały metodyczne. Pierwsze elementy edukacji medialnej zostały wprowadzone już w 2025 roku w zakresie przedmiotu Edukacja obywatelska. Zmiana jest odpowiedzią na rosnące wyzwania kultury cyfrowej, w tym zjawiska dezinformacji i manipulacji medialnej. Eksperci podkreślają, że dotychczasowy brak systematycznej edukacji medialnej stanowił poważną lukę w procesie kształcenia. Wprowadzenie nowego modułu postrzegane jest jako etap w stronę rozwoju nowoczesnej szkoły, lepiej przygotowującej uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym [Cygonik, 2025].

Wyzwania w procesie systemowego ujęcia edukacji medialnej w szkole

Znaczenie wdrożenia edukacji medialnej do podstawy programowej polskiej szkoły jest zasadne z powodu bezrefleksyjnego korzystania z mediów przez młode pokolenie. Jednym z najpoważniejszych problemów jest zjawisko tzw. smogu informacyjnego, czyli nadmiaru różnorodnych treści, które wprowadzają chaos i utrudniają odróżnianie informacji prawdziwych i wartościowych od

fałszywych i bezwartościowych. W konsekwencji młody odbiorca, nieposiadający odpowiednich kompetencji krytycznych, staje się szczególnie podatny na dezinformację [Bereźnicka, 2022].

Kolejnym wyzwaniem jest nagromadzenie potencjalnych autorytetów w świecie cyfrowym. Internet zatarł granice między profesjonalnym a amatorskim przekazem, gdyż każdy użytkownik może stać się autorem treści i pretendować do roli „eksperta". Popularność coraz częściej opiera się nie na rzetelności, lecz na radykalizmie czy emocjonalnym przekazie. Zjawisko to wzmocniły media społecznościowe, które okazują się niekiedy bardziej opiniotwórcze niż tradycyjna telewizja, co prowadzi do ryzyka manipulacji postawami, wyborami i zachowaniami społecznymi [Dziadzia, 2008]. Równie istotne są zagrożenia aksjologiczne. Media, dążąc do masowego zasięgu i zyskowności, często promują powierzchowną rozrywkę, konsumpcyjny styl życia, materializm czy zjawiska patologiczne, marginalizując wartości intelektualne i artystyczne. W dłuższej perspektywie prowadzi to do dekulturyzacji oraz pogłębiania luki między kulturą masową a kulturą elit. Równolegle pojawia się problem wykluczenia technologicznego – osoby nienadążające za dynamicznymi zmianami cyfrowymi stają się marginalizowane, co ogranicza ich wpływ na otaczającą rzeczywistość i pogarsza jakość życia [Bereźnicka, 2022].

Nowe media generują również ryzyka związane z treściami, kontaktami i zachowaniami w sieci. Młodzi użytkownicy narażeni są na przemoc, mowę nienawiści, pornografię, nieuczciwy marketing czy szkodliwe poradniki, a także na ryzykowne kontakty, takie jak cyberprzemoc, uwodzenie czy wyłudzanie danych. Własna aktywność w sieci również może prowadzić do zagrożeń – poprzez zamieszczanie obraźliwych treści, udział w nielegalnych praktykach czy angażowanie się w destrukcyjne społeczności [Livingstone, Haddon, 2009; Wąsiński, 2003; Bereźnicka, 2022].

Dyskusja

Rozważania podjęte w niniejszym artykule pozwalają potwierdzić, że edukacja medialna, mimo swojej długiej obecności w dyskursie pedagogicznym, wciąż nie zajmuje należytego miejsca w polskiej szkole. Planowane od 2026 roku zmiany programowe należy oceniać pozytywnie, jednak ich skuteczność będzie zależała od kilku czynników, w tym przygotowania nauczycieli, jakości materiałów dydaktycznych oraz faktycznego włączenia edukacji medialnej w codzienną praktykę szkolną. Istnieje bowiem ryzyko, że nowe rozwiązania pozostaną na poziomie deklaracji, a nie realnej zmiany kultury edukacyjnej.

Edukacja medialna powinna być traktowana nie jako uzupełnienie tradycyjnego kształcenia, ale jako jego rdzeń, który przenika wszystkie przedmioty i procesy wychowawcze. Współczesna szkoła nie tylko przekazuje wiedzę, ale przygotowuje do życia w warunkach permanentnej obecności mediów i cyfrowej komunikacji. Stąd konieczne jest wypracowanie interdyscyplinarnych modeli kształcenia, które pozwolą uczniom łączyć kompetencje techniczne z krytycznym i etycznym podejściem do treści medialnych.

Wnioskiem wynikającym z analizy jest także potrzeba równoczesnego kształcenia kompetencji medialnych nauczycieli. Bez ich świadomego i odpowiedzialnego zaangażowania trudno mówić o rzeczywistym wdrożeniu edukacji medialnej. W tym obszarze konieczne są programy doskonalenia zawodowego, które uwzględnią nie tylko aspekty technologiczne, ale także aksjologiczne i społeczno-wychowawcze.

Ważna jest również intensyfikacja badań empirycznych nad poziomem kompetencji medialnych dzieci, młodzieży i dorosłych. Dopiero systematyczne diagnozy pozwolą zweryfikować skuteczność reform i wskazać obszary wymagające wsparcia. Warto także analizować wpływ nowych zjawisk, takich jak sztuczna inteligencja, algorytmy personalizujące treści czy media immersyjne, które będą w coraz większym stopniu kształtować środowisko edukacyjne.

Edukacja medialna powinna zostać uznana za strategiczny obszar polityki edukacyjnej i społecznej. Jej rozwój nie jest kwestią wyboru lecz koniecznością wynikającą z dynamiki współczesnej kultury cyfrowej. Artykuł stanowi wkład do dalszej dyskusji nad miejscem i rolą edukacji medialnej w polskiej szkole, wskazując zarazem, że analiza tego zagadnienia ma nie tylko wymiar teoretyczny, ale przede wszystkim praktyczny, ponieważ wpływa na jakość przygotowania młodych ludzi do życia w społeczeństwie przyszłości.

Bibliografia

Adamski A., Gosek M., Przywara B. (2024). Kompetencje medialne uczniów i nauczycieli kluczem do edukacji w społeczeństwie mediatyzowanym – prezentacja rezultatów projektów. *Roczniki Kulturoznawcze, 2,* 125–146.

Bereźnicka M. (2022). Media – szanse, wyzwania i zagrożenia a potrzeba edukacji medialnej. *Studia ad Bibliothecarum Scienciam Pertinentia, 20,* 641–660.

Cęcelek G., Gogolewska-Tośka M. (2022). Rola edukacji medialnej w procesie przygotowania dzieci i młodzieży do racjonalnego korzystania z przestrzeni wirtualnej. *Kultura i Wychowanie, 1*(21), 37–55.

Cygonik G. (2025). *Edukacja medialna w szkołach od 2026 roku. „Absolutna nowość" w podstawie programowej*, https://edukacja.rp.pl/szkoly-podstawowe-i-srednie/art42912251-edukacja-medialna-w-szkolach-od-2026-roku-absolutna-nowosc-w-podstawie-programowej.

Drąg K. (2014). Kształtowanie kompetencji medialnych i informacyjnych w rodzinie. *Studia Salvatoriana Polonica, 8*, 115–127.

Dziadzia B. (2008). *Wpływ mediów. Konteksty społeczno-edukacyjne*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls".

Livingstone S., Haddon L. (2009). *Kids online: opportunities and risks for children*. London: EU Kids Online.

Ławniczak J. (2005). Edukacja medialna w szkolnych programach nauczania w Anglii i Niemczech. *Neodidagmata nr 27/28*, 131–145.

Łuc I. (2018). Edukacja medialna w szkole podstawowej pomiędzy teorią a koniecznością edukacyjną. *Studia z Teorii Wychowania, 3(24*), 179–200.

Matusiak R. (2019). Media w edukacji. Wybrane problemy edukacji medialnej. *Paideia, 1*, 233–252.

Matusiak R. (2021). Edukacja medialna jako forma przekazywania wartości. *Kultura i Wychowanie*, *2*(20), 105–115.

Morbitzer J. (2016). *O filarach edukacji medialnej – między starożytnością a współczesnością.* W: N. Walter (red.), *Zanurzeni w mediach. Konteksty edukacji medialnej* (s. 11–30). Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Nowicka E. (2016). *Edukacja medialna w zmieniającym się społeczeństwie informacyjnym. Rocznik Lubelski, 2*, 185–196.

Ogonowska A. (2013). *Współczesna edukacja medialna: teoria i rzeczywistość.* Kraków. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.

Pisarek W. (2008). *Wstęp do nauki o komunikowaniu.* Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.

Rzecznik Praw Dziecka, 2025, www.brpd.gov.p.

Shcherbakova O., Nikiforchuk S. (2022). Core concepts of media literacy: importance of media education. *Scientific Journal of Polonia University 51*(2), 155–162.

Siemieniecki B. (2008). *Pedagogika medialna: podręcznik akademicki*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Strykowski W. (1995). Potrzeba i program edukacji medialnej. W: W. Strykowski, A. Zając (red.). *Nowoczesna technika w kulturze – nauce – oświacie*. Tarnów: Wojewódzki Ośrodek Kultury w Tarnowie.

Strykowski W., Skrzydlewski W. (red.) (2004). *Kompetencje medialne społeczeństwa wiedzy. Media a Edukacja.* Poznań: Wydawnictwo eMPi^2.

Wąsiński A. (2003). *Społeczeństwo informacyjne: wyzwanie dla pedagogiki mediów,* Poznań: Ośrodek Badania Rynku Sztuki Współczesnej.